

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Менеджмент» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **7 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Менеджмент» за критерієм «**Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу**» наведено на рисунку 1.

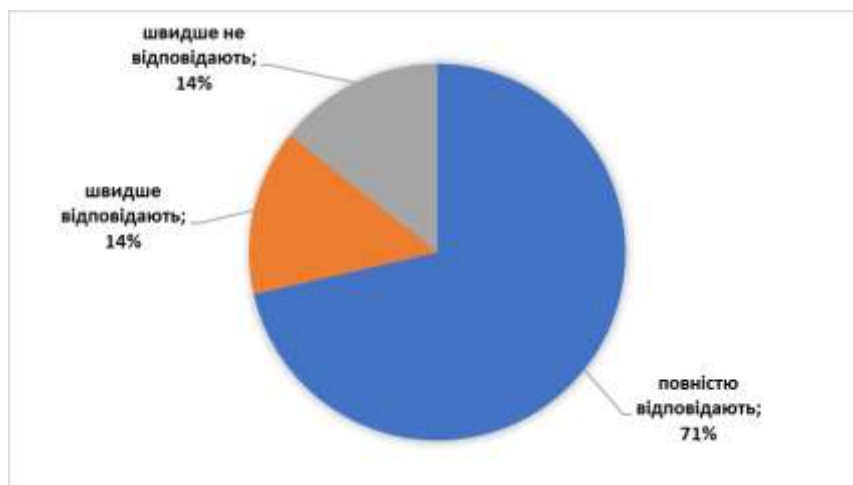

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Засвоєння основ базових знань з професії	2
Здатність до аналізу і синтезу	3
Базові загальні знання	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Прийняття рішень	1
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Здатність до критики та самокритики	4
Здатність до навчання	5
Елементарні комп'ютерні навички	6
Дослідницькі навички і уміння	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	14,3	0	85,7	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	14,3	0	28,6	57,1
Стратегічне мислення	0	14,3	0	14,3	71,4
Націленість на кінцевий результат	0	28,6	0	28,6	42,9
Здатність працювати в колективі, команді	0	14,3	14,3	57,1	14,3
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	14,3	14,3	14,3	57,1
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	42,9	14,3	0	42,9
Навички управління персоналом, колективом	0	14,3	28,6	14,3	42,9
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	14,3	14,3	0	71,4
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	14,3	14,3	0	71,4
Ведення ділової документації	14,3	28,6	14,3	42,9	0

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4, по 85,7%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «стратегічне мислення».

Меншими балами оцінили наступні критерії (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2) – по 42,9%: «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ведення ділової документації»; «націленість на кінцевий результат» (28,6%).

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Менеджмент» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Менеджмент» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	71
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	86
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	43
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	71
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	57
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	57
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	14

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОПП «Менеджмент» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%);
2. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (86%);
3. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (71%);
4. Співвідношення теоретичної і практичної частини (71%);
5. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах. Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін (57%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 43% - ву позитивну відповідь (рис. 2).

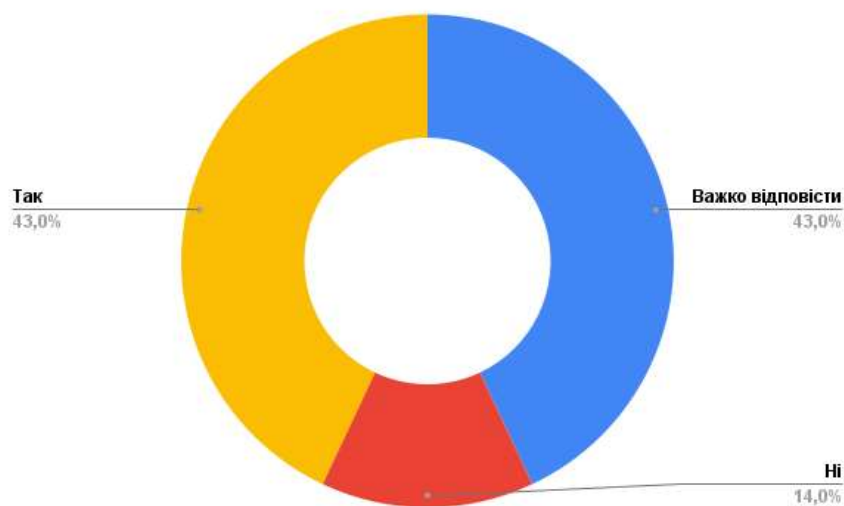

Рис. 2. Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – пропозицій не надійшло;
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - пропозицій не надійшло.

Інших пропозицій від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Менеджмент» не надійшло.

Висновки

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Менеджмент» дають підстави зробити висновки.

За критерієм «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» опитування показало, що знання випускника зі спеціальності менеджмент «повністю відповідають» 71% та «швидше відповідають» 14%. Це свідчить що, знання отримані у результаті опанування здобувачами ОП «Менеджмент» відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу.

Результати ранжування тринадцяти компетентностей випускника для роботи за фахом показують, що найбільш важливими для здобувача є така компетентність, як «Здатність застосовувати знання на практиці». Найбільш важливими компетентностями з другого блоку здобувачами було виділено «Прийняття рішень».

Результати оцінювання показали достатньо високий рівень (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4 - по 85,7%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «стратегічне мислення».

За результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОПП «Менеджмент» такі: «Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%), «Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін» (86%).

Найнижчий рейтинг одержала така компетентність, як «Ведення ділової документації».

Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом вказує на необхідність:

- формування у здобувачів здатності застосовувати знання на практиці, породжувати нові ідеї та приймати рішення й породжувати нові ідеї.
- забезпечення якостей та навичок випускників у справі ведення ділової документації;
- залучення студентів до участі в наукових і практичних заходах;
- забезпечення доступу до програм підготовки графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін;
- при перегляді освітньої програми та складанні робочих програм дисциплін необхідно концентрувати увагу на присутності таких складових освітньої програми: спрямованість дисциплін на майбутню професію, зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін, організація наукових і

практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо), співвідношення теоретичної і практичної частин.

За результатами моніторингу викладачі, загалом, погоджуються з необхідністю залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми.

Гарант ОПП «Менеджмент» за
другим (магістерським) рівнем вищої освіти
д.е.н., професор

Вікторія НЕХАЙ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР